

**IV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. dra Tytusa Chałubińskiego w Radomiu**

***Przedmiotowe ocenianie
z języka polskiego
dla liceum trzyletniego***

I. Podstawa do opracowania przedmiotowego oceniania:

- rozporządzenie MENiS;
- statut szkoły;
- wewnętrzne ocenianie;
- podstawa programowa kształcenia ogólnego.

II. Nauczanie języka polskiego w IV LO odbywa się według:

Programu nauczania języka polskiego „Zrozumieć tekst- zrozumieć człowieka” Wydawnictwa WSiP. Kształcenie w zakresie podstawowym i rozszerzonym, Katarzyna Olejnik

Podręczniki do realizacji programu w zakresie podstawowym i rozszerzonym:

- Nowe „Zrozumieć tekst - zrozumieć człowieka”. Starożytność - średniowiecze. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 1. Część 1, Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk
Numer dopuszczenia MEN: 703/1/2014
- Nowe „Zrozumieć tekst - zrozumieć człowieka”. Renesans - preromantyzm. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 1. Część 2, Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk
Numer dopuszczenia MEN: brak dostępu do informacji
- Nowe „Zrozumieć tekst - zrozumieć człowieka”. Romantyzm - Pozytywizm. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 2. Część 1, Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk, Dariusz Trzeźniowski
Numer dopuszczenia MEN: 703/3/2014
- Nowe „Zrozumieć tekst - zrozumieć człowieka”. Modernizm – Dwudziestolecie międzywojenne (nurt klasyczny). Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 2. Część 2, Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk
Numer dopuszczenia MEN: brak dostępu do informacji
- Nowe „Zrozumieć tekst - zrozumieć człowieka”. Modernizm – Dwudziestolecie międzywojenne (awangarda) –powojenna nowoczesność. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 3, Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk, Dariusz Trzeźniowski
Numer dopuszczenia MEN: 703/5/2014

II. Cele oceniania osiągnięć uczniów z języka polskiego – gromadzenia informacji na temat postępów uczniów w zakresie:

- znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego;
- umiejętności wykorzystania zdobywanej wiedzy;
- rozumienia tradycji narodowej i europejskiej oraz rozpoznawania jej obecności we współczesnej kulturze;
- interpretacji dzieł literackich w różnych kontekstach;
- rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literatury;
- orientacji w zjawiskach artystycznych we współczesnej kulturze oraz ich wartościowania.

III. Formy aktywności ucznia podlegające ocenie:

- prace pisemne sprawdzające w różnej formie;
- wypowiedzi ustne;
- działania twórcze;
- praca ucznia na lekcji (indywidualna i zespołowa);
- wykonywanie zadań domowych;
- udział w konkursach, olimpiadzie.

IV. Sposób ustalenia oceny końcowej – stosuje się następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

1. **Prace klasowe** - co najmniej 2 w semestrze spośród wymienionych poniżej:
 - **wpracowanie** będące dłuższą samodzielną wypowiedzią o charakterze eseju, rozprawki, szkicu interpretacyjnego (przedmiotem rozważań może być utwór literacki lub jego fragment)
 - **sprawdzian wiadomości** dotyczący problematyki omawianych tekstów kultury, wiedzy o epoce, w której powstały, zagadnieniach historycznoliterackich
 - **test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem** tekstów literackich, publicystycznych, popularnonaukowych
 - **sprawdzian wiedzy o języku.**
2. **Wypowiedzi ustne** dotyczące omawianych tekstów kultury, zjawisk kulturowych, literackich, językowych, ćwiczenia egzaminacyjne.
3. **Dyktanda** sprawdzające znajomość zasad ortografii i interpunkcji.
4. **Pisemne prace domowe.**
5. **Inne:**
 - prace stylistyczne i notatki
 - referaty
 - prezentacje
 - recytacja
 - samodzielne próby twórcze
 - osiągnięcia w konkursach, olimpiadzie
 - inne działania zaproponowane przez nauczyciela (lub uczniów)

V. Zasady przeprowadzania sprawdzianów i poprawiania ocen:

1. **Prace klasowe są obowiązkowe**, zapowiadane są przez nauczyciela co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowywane w terminarzu dziennika elektronicznego, omawiany jest również ich zakres - jeśli uczeń opuścił lekcję z uzasadnionych przyczyn losowych i jego nieobecność na sprawdzianie została usprawiedliwiona, powinien napisać pracę w innym terminie - uzgodnionym indywidualnie z nauczycielem i jest on traktowany jako pierwszy termin sprawdzianu dla tego ucznia.
2. **Kartkówki nie muszą być zapowiadane** i nie podlegają poprawie, jeżeli obejmują zagadnienia najwyżej 3 ostatnich lekcji.
3. **Uczeń ma prawo do podwyższenia przewidywanej oceny rocznej, jeżeli spełnia następujące warunki:**
 - nie ma nieusprawiedliwionych nieobecności na lekcjach języka polskiego;
 - przystąpił do wszystkich zapowiedzianych prac klasowych (zgodnie z punktem 1.) i napisał je w sposób uczciwy (samodzielny).

W celu podwyższenia oceny:

- uczeń, najpóźniej w następnym dniu po upływie ustalonego w szkole terminu wystawiania rocznych ocen przewidywanych, zgłasza nauczycielowi chęć poprawy tej oceny;
- nauczyciel ustala zakres materiału do poprawy – wskazuje, które prace klasowe i/lub inne formy oceny pracy ucznia w ciągu roku szkolnego powinny być przez niego poprawione;
- nauczyciel określa formę poprawy i jej termin (umożliwiający sklasyfikowanie ucznia zgodnie z terminem klasyfikacji rocznej w szkole);
- wszystkie zadania umożliwiające poprawę oceny przewidywanej przygotowuje i ocenia nauczyciel języka polskiego uczący danego ucznia.

Podwyższenie rocznej oceny przewidywanej następuje wtedy, gdy uczeń otrzyma ze wskazanego przez nauczyciela zakresu materiału ocenę lub oceny nie niższe niż ta, o którą się ubiega. Ocena roczna ucznia nie może jednak zostać obniżona w stosunku do przewidywanej w przypadku niepomyślnego wyniku poprawy.

VI. Skala ocen (oceny, oprócz końcowych, mogą być różnicowane znakami „+” lub „-”):

- niedostateczny (1)
- dopuszczający (2)
- dostateczny (3)
- dobry (4)
- bardzo dobry (5)
- celujący (6)

VIII. Wagi ocen

KATEGORIA	WAGA w skali 1-5
<ul style="list-style-type: none"> • sprawdzian z epoki • odpowiedź ustna z działu • dyktando • arkusz maturalny (całość na poziomie podstawowym) – praca klasowa • arkusz maturalny na poziomie rozszerzonym - wypracowanie klasowe 	5
<ul style="list-style-type: none"> • sprawdzian z epoki - poprawa • arkusz maturalny - czytanie ze zrozumieniem – praca klasowa • arkusz maturalny – wypracowanie klasowe na poziomie podstawowym • ustna wypowiedź egzaminacyjna 	4
<ul style="list-style-type: none"> • kartkówka z lektury 	3
<ul style="list-style-type: none"> • kartkówka z lektury - poprawa • kartkówka z 3 ostatnich lekcji • odpowiedź ustna z 3 ostatnich lekcji 	2
<ul style="list-style-type: none"> • wypracowanie domowe • praca domowa • aktywność na lekcji 	1
<ul style="list-style-type: none"> • inna, np.: zadanie domowe, recytacja, olimpiada, udział w konkursie, prezentacja multimedialna, zeszyt, inscenizacja, uroczystość szkolna itp. 	<p style="text-align: center; margin-bottom: 0;">1-5</p> <ul style="list-style-type: none"> • w zależności od nakładu pracy ucznia • w przypadku nagradzania oceną uczniów różnych klas za to samo przedsięwzięcie szkolne lub pozaszkolne nauczyciele uzgadniają wagę oceny jednakową dla wszystkich uczniów

IX. Dostosowanie wymagań dla uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej

- nauczyciele respektują zalecenia zawarte w opinii ucznia i dostosowują pracę z nim do wskazówek poradni psychologiczno – pedagogicznej w obszarach, które mieszczą się w kompetencji nauczyciela języka polskiego;
- nauczyciele oceniają pracę ucznia stosując kryteria oceniania obowiązujące na egzaminie maturalnym;

DYSLEKSJA - specyficzne trudności w czytaniu przejawiające się zaburzeniami tempa i techniki czytania, jak i stopnia rozumienia treści; dysleksja nie daje podstaw do obniżenia wymagań jakościowych.

Dostosowanie wymagań:

- unikanie wywoływania ucznia do głośnego czytania na forum klasy lub ustalenie wcześniej z uczniem fragmentu tekstu do przeczytania
- wskazane jest preferowanie odpowiedzi ustnych
- sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się dość często i dotyczyć krótszych części materiału, preferowane są inne formy sprawdzianów niż opisowe, by uczeń mógł skupić się na wykorzystaniu swojej wiedzy , a nie na pisaniu
- zachęcanie ucznia do korzystania z nagrań lektur
- stosowanie zmiennego tempa lekcji i różnorodnych metod pracy (preferowana praca w grupie)
- czytanie instrukcji i poleceń przez nauczyciela lub innych uczniów
- sprawdzanie stopnia zrozumienia tekstu przez ucznia
- wydłużenie czasu na pracę z tekstem oraz na pisanie prac, jeśli to możliwe
- zapisywanie na tablicy nowych terminów, eksponowanie ich w widocznym miejscu, nauka nowych pojęć i słów w odwołaniu do materiału wizualnego
- zakreślanie ważnych fragmentów podczas czytania tekstu przez ucznia, dzielenie tekstu na części
- konstruowanie poleceń prostych i czytelnych. (np. bez podwójnych zaprzeczeń, sformułowań „co wiesz o...”)

DYSORTOGRAFIA - specyficzne trudności z opanowaniem poprawnej pisowni, nie zwalnia ucznia z nauki ortografii i interpunkcji.

Dostosowanie wymagań:

- zamiast klasycznych dyktand można stosować sprawdziany polegające na uzasadnianiu pisowni wyrazów odwołując się do znajomości zasad ortograficznych
- ocenianiu odrębnie merytorycznej strony prac i odrębnie poprawności pisowni, nie wpisując tej drugiej oceny do dziennika

- postępy w zakresie ortografii należy sprawdzać za pomocą dyktand z komentarzem, a zakres sprawdzianu powinien obejmować jeden rodzaj trudności ortograficznej- umożliwi to skoncentrowanie się na zagadnieniu, tym samym zmniejszając ilość błędów i dając uczniowi poczucie sukcesu
- uczeń może korzystać ze słownika ortograficznego podczas sprawdzianu.

DYSGRAFIA - niski poziom graficzny pisma.

Dostosowanie wymagań:

- jeśli nauczyciel nie potrafi odczytać pracy ucznia, może go poprosić o jej odczytanie lub odpytać ustnie z tego samego zakresu materiału
- uczeń może pisać drukowanymi literami lub na komputerze
- nauczyciel pomija ocenianie estetyki pisma.

OCENIANIE PRAC PISEMNYCH

1. Szczegółowe kryteria oceniania dłuższej pracy pisemnej

ocena	poziom		
	merytoryczny	strukturalny	językowy (język i styl)
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • oryginalne, ciekawe i samodzielne ujęcie tematu • materiał literacki wykracza poza treści programowe • pogłębiona interpretacja utworów literackich • całkowita poprawność merytoryczna • samodzielność myślenia, poprawność i spójność argumentacji • znajomość różnorodnych tekstów • widoczna umiejętność świadomego wyboru, selekcjonowania, przetwarzania i syntetyzowania wiedzy • erudycyjność wywodu 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie konwencji gatunkowej wybranej formy pracy • oryginalna kompozycja • umiejętne wplatanie cytatów • praca napisana estetycznie, czytelne akapity funkcjonalne wobec kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • styl jasny, swobodny, barwny, o cechach indywidualnych • duża sprawność językowa • bogate słownictwo • język całkowicie poprawny • sprawne, funkcjonalne posługiwanie się interpunkcją
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • trafne, oryginalne ujęcie tematu • materiał literacki dobrany trafnie, celowo, zinterpretowany w pogłębiony sposób • całkowita poprawność merytoryczna 	<ul style="list-style-type: none"> • przemyślana, oryginalna kompozycja • spójność wywodu • przejrzystość 	<ul style="list-style-type: none"> • styl jasny, swobodny, funkcjonalny wobec wybranej formy pracy • duża sprawność językowo – stylistyczna

	<ul style="list-style-type: none"> znajomość kontekstów kulturowych i filozoficznych, umiejętność ich wykorzystania w interpretacji utworów posługiwanie się terminologią samodzielność i dojrzałość sądów dokonywanie zestawień, porównań, syntetyzowanie wiadomości, wyciąganie wniosków 	<p>dowodzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> umiejętne wykorzystanie cytatów praca napisana estetycznie, czytelne akapity funkcjonalne wobec kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> bogate, zróżnicowane słownictwo poprawna składnia praca poprawna pod względem językowym (dopuszczalne niewielkie, sporadyczne usterki)
dobry	<p>temat w pełni zrealizowany</p> <ul style="list-style-type: none"> właściwy dobór materiału literackiego i kulturowego opatrzonego właściwym komentarzem praca w pełni poprawna merytorycznie sądy formułowane z odwołaniem do tekstów widoczna umiejętność interpretowania tekstów literackich i innych tekstów kultury ujęcie tematu poprawne spójność wywodu samodzielność wyciągania wniosków – obecne w pracy sądy oceniające i wartościujące, uzasadniane na podstawie materiału literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> widoczny zamysł kompozycyjny właściwe proporcje pomiędzy poszczególnym i częściami pracy zachowanie ciągłości i przejrzystości logicznego wywodu wplatanie cytatów 	<ul style="list-style-type: none"> styl poprawny, widoczna sprawność stylistyczna – językowa styl adekwatny do zamierzonej formy pracy widoczna umiejętność posługiwania się oficjalną odmianą polszczyzny dość zróżnicowane słownictwo umiejętność posługiwania się zróżnicowanymi strukturami składniowymi z, na ogół, właściwie stosowaną interpunkcją dopuszczalne nieliczne błędy frazeologiczne i składniowe, ortograficzne i interpunkcyjne
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> praca zgodna z tematem, choć niepełna, uboga, bez pogłębiania poprawne, ale schematyczne ujęcie tematu prawidłowy dobór materiału literackiego opatrzonego właściwym komentarzem (dopuszczalne drobne błędy rzeczowe i uproszczenia) komentarz zawiera elementy interpretacji (a nie tylko 	<ul style="list-style-type: none"> praca formalnie trójdzielna kompozycja zaznaczona graficznie (akapity) dający się odczytać zamysł kompozycyjny 	<ul style="list-style-type: none"> styl na ogół poprawny niezbyt bogate słownictwo dopuszczalne błędy językowe: składniowe, frazeologiczne, ortograficzne i interpunkcyjne

	<p>streszczenia), wartościowania i sądy – choćby w minimalnym stopniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • odwoływanie się do tekstów przy formułowaniu sądów • wyciąganie wniosków 	<ul style="list-style-type: none"> • dopuszczalne błędy kompozycji, np. zachwianie proporcji kompozycyjnych, zakłócenia spójności – przy ogólnym zachowaniu myśli przewodniej 	
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • praca w większej części zgodna z tematem (realizuje temat w niepełny sposób) • dobór materiału literackiego (i kulturowego) w większości zgodny z tematem • ubogi, niepełny komentarz do tekstów, w większości poprawny merytorycznie, dopuszczalne drobne błędy rzeczowe • ujęcie tematu na ogół poprawne • sądy odtwórcze, stereotypowe, ale odnoszące się do utworów literackich (i innych dzieł) 	<ul style="list-style-type: none"> • praca zrozumiała pod względem logicznym i kompozycyjnym, zamysł autora jest w miarę czytelny, choć czasem niespójny dopuszczalne błędy kompozycyjne (np. brak wstępu lub zakończenia, zakłócone proporcje między elementami pracy, brak spójności wypowiedzi) 	<ul style="list-style-type: none"> • styl na ogół komunikatywny • ubogie słownictwo • dopuszczalne błędy językowe: składniowe, frazeologiczne, ortograficzne i interpunkcyjne w stopniu niezakłócającym komunikatywności tekstu

Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym (wg CKE)

Schemat kryteriów oceny rozprawki

- A. Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu
- B. Uzasadnienie stanowiska
- C. Poprawność rzeczowa
- D. Zamysł kompozycyjny
- E. Spójność lokalna
- F. Styl tekstu
- G. Poprawność językowa
- H. Poprawność zapisu

Schemat zasad oceny rozprawki:

A. Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu

- stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu - 6 pkt
- stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu - 3 pkt
- stanowisko jest nieadekwatne lub brak stanowiska - 0 pkt

B. Uzasadnienie stanowiska

- trafne, szerokie i pogłębione - 18 pkt
- trafne i szerokie - 12 pkt
- trafne, ale wąskie - 8 pkt
- uzasadnienie częściowe - 4 pkt
- brak uzasadnienia stanowiska - 0 pkt

C. Poprawność rzeczowa

- brak błędów rzeczowych - 4 pkt
- nie więcej niż jeden błąd rzeczowy – 2 pkt
- błędy rzeczowe - 0 pkt

D. Zamysł kompozycyjny

- kompozycja funkcjonalna - 6 pkt
- zaburzenia funkcjonalności kompozycji - 3 pkt
- brak zamysłu kompozycyjnego - 0 pkt

E. Spójność lokalna

- pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności - 2 pkt
- znaczne zaburzenia spójności - 1 pkt
- wypowiedź niespójna - 0 pkt

F. Styl tekstu

- styl stosowny - 4 pkt
- styl częściowo stosowny - 2 pkt
- styl niestosowny - 0 pkt

G. Poprawność językowa

- brak błędów lub nieliczne błędy nierażące - 6 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące - 3 pkt
- liczne błędy rażące - 0 pkt

H. Poprawność zapisu

- zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące - 4 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące - 2 pkt
- liczne błędy rażące - 0 pkt

Uwaga

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B - 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, nauczyciel przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę - zdający otrzymuje 0 punktów.

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego:

Schemat kryteriów oceny interpretacji utworu poetyckiego

- A. Koncepcja interpretacyjna
- B. Uzasadnienie tezy interpretacyjnej
- C. Poprawność rzeczowa
- D. Zamysł kompozycyjny
- E. Spójność lokalna
- F. Styl tekstu
- G. Poprawność językowa
- H. Poprawność zapisu

Schemat oceniania interpretacji utworu poetyckiego

A. Koncepcja interpretacyjna

- niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłownie - 9 pkt
- niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/lub obejmująca w większości znaczenia dosłowne - 6 pkt
- częściowo sprzeczna z utworem - 3 pkt
- brak koncepcji lub koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem - 0 pkt

B. Uzasadnienie tezy interpretacyjnej

- trafne i pogłębione - 15 pkt
- trafne, ale niepogłębione - 10 pkt
- częściowo trafne - 5 pkt
- brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację - 0 pkt

C. Poprawność rzeczowa

- brak błędów rzeczowych - 4 pkt
- nie więcej niż jeden błąd rzeczowy- 2 pkt
- błędy rzeczowe- 0 pkt

D. Zamysł kompozycyjny

- kompozycja funkcjonalna- 6 pkt
- zaburzenia funkcjonalności kompozycji- 3 pkt
- brak zamysłu kompozycyjnego- 0 pkt

E. Spójność lokalna

- pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności- 2 pkt
- znaczne zaburzenia spójności- 1 pkt
- wypowiedź niespójna- 0 pkt

F. Styl tekstu

- styl stosowny- 4 pkt
- styl częściowo stosowny- 2 pkt
- styl niestosowny- 0 pkt

G. Poprawność językowa

- brak błędów lub nieliczne błędy nierażące- 6 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące- 3 pkt
- liczne błędy rażące- 0 pkt

H. Poprawność zapisu

- zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące- 4 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące- 2 pkt
- liczne błędy rażące- 0 pkt

Uwaga

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B - 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, nauczyciel przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę - zdający otrzymuje 0 punktów

4. Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej na poziomie rozszerzonym (wg CKE)

Schemat kryteriów oceny wypowiedzi argumentacyjnej

- A. Określenie problemu
- B. Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu
- C. Poprawność rzeczowa
- D. Zamysł kompozycyjny
- E. Spójność lokalna
- F. Styl tekstu
- G. Poprawność językowa
- H. Poprawność zapisu

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej

A. Określenie problemu:

- zgodne z tekstem i pełne - 9 pkt
- zgodne z tekstem, ale niepełne- 6 pkt
- częściowo zgodne z tekstem - 3 pkt
- brak określenia problemu lub problem niezgodny z tekstem - 0 pkt

B. Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu

- stanowisko adekwatne do tekstu i pełne - 9 pkt
- stanowisko adekwatne do tekstu, ale niepełne - 6 pkt
- stanowisko częściowo adekwatne do tekstu - 3 pkt
- brak stanowiska lub stanowisko nieadekwatne do tekstu - 0 pkt

C. Poprawność rzeczowa

- brak błędów rzeczowych - 2 pkt
- jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych - 0 pkt

D. Zamysł kompozycyjny

- kompozycja funkcjonalna - 6 pkt
- zaburzenia funkcjonalności kompozycji - 3 pkt
- brak zamysłu kompozycyjnego - 0 pkt

E. Spójność lokalna

- pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności - 2 pkt
- znaczne zaburzenia spójności - 1 pkt
- wypowiedź niespójna - 0 pkt

F. Styl tekstu

- stosowny - 4 pkt
- częściowo stosowny - 2 pkt
- niestosowny - 0 pkt

G. Poprawność językowa

- brak błędów lub nieliczne błędy nierażące - 4 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące - 2 pkt
- liczne błędy rażące - 0 pkt

H. Poprawność zapisu

- zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące - 4 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące - 2 pkt
- liczne błędy rażące - 0 pkt

Uwaga

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 punkty, a w kategorii B - 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, nauczyciel przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę - zdający otrzymuje 0 punktów.

Kryteria oceny interpretacji porównawczej**Schemat kryteriów oceny interpretacji porównawczej**

- A. Koncepcja porównania utworów
- B. Uzasadnienie tezy interpretacyjnej
- C. Poprawność rzeczowa
- D. Zamysł kompozycyjny
- E. Spójność lokalna
- F. Styl tekstu
- G. Poprawność językowa
- H. Poprawność zapisu

Schemat oceniania interpretacji porównawczej:**A Koncepcja porównywania utworów:**

- niesprzeczna z utworami i spójna - 6 pkt
- niesprzeczna z utworami i częściowo spójna - 4 pkt
- częściowo sprzeczna z utworami - 2 pkt
- sprzeczna z utworami lub brak koncepcji - 0 pkt

B Uzasadnienie tezy interpretacyjnej

- trafne, pogłębione - 12 pkt
- trafne, ale niepogłębione - 8 pkt
- częściowo trafne - 4 pkt
- brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację porównawczą - 0 pkt

C Poprawność rzeczowa

- brak błędów rzeczowych - 2 pkt
- jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych - 0 pkt

D Zamysł kompozycyjny

- kompozycja funkcjonalna - 6 pkt
- zaburzenia funkcjonalności kompozycji - 3 pkt
- brak zamysłu kompozycyjnego - 0 pkt

E Spójność lokalna

- pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności - 2 pkt
- znaczne zaburzenia spójności - 1 pkt
- wypowiedź niespójna - 0 pkt

F Styl tekstu

- stosowny - 4 -pkt
- częściowo stosowny - 2 pkt
- niestosowny - 0 pkt

G. Poprawność językowa

- brak błędów lub nieliczne błędy nierażące - 4 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące - 2 pkt
- liczne błędy rażące - 0 pkt

H Poprawność zapisu

- zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące - 4 pkt
- liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące - 2 pkt
- liczne błędy rażące - 0 pkt

Uwaga

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 2 punkty, a w kategorii B - 0 punktów, nauczyciel nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów, nauczyciel przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę - zdający otrzymuje 0 punktów.

2. Propozycja oceniania arkusza maturalnego na poziomie podstawowym (czytanie ze zrozumieniem, rozprawka, interpretacja tekstu poetyckiego) i na poziomie rozszerzonym.

oceny	procent punktów na poziomie podstawowym	procent punktów na poziomie rozszerzonym
celujący	100%	91% - 100%
bardzo dobry	86% - 99%	81% - 90%
dobry	71% - 85%	71% - 80%
dostateczny	51% - 70%	51% - 70%
dopuszczający	30% - 50%	30% - 50%

3. Propozycja oceniania pozostałych prac klasowych

ocena*	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny
procent punktów	91 – 100%	76 – 90%	61 – 75%	51 – 60%	0 – 50%

***Ocenę celującą** może uzyskać uczeń, który na sprawdzianie prawidłowo odpowie na dodatkowe pytania o podwyższonym stopniu trudności.

4. **Ocenianie sprawdzianów diagnostycznych (testy kompetencji, próbny egzamin maturalny):** w zależności od ich formy są oceniane według kryteriów oceniania arkusza maturalnego lub pozostałych prac klasowych.

USTALENIA DOTYCZĄCE BŁĘDÓW W PRACACH

PISEMNYCH (posiedzenie Komisji Dydaktycznej Rady Języka Polskiego z 21 lutego 2005r.)

1. Do błędów ortograficznych rażących zalicza się:

- błędy w zakresie pisowni wyrazów z: *ó-u, rz-ż* (w tym wyjątki od pisowni rz po spółgłoskach), *ch-h*;
- błędy w zakresie pisowni *nie* z różnymi częściami mowy;
- błędy pisowni zakończeń: *-ji, -ii, -i*;
- błędy w pisowni wielka i małą literą (z wyjątkiem pisowni przymiotników dzierżawczych);
- błędy w zakresie pisowni cząstki *-by* z osobowymi formami czasownika;
- błędy w zapisie przedrostków: *roz-, bez-, wes-, wz-, ws-*;
- błędy w pisowni nosówek (*a, e*) oraz połączeń *om, on, em, en*.

2. Do błędów drugorzędnych zalicza się pozostałe odstępstwa od reguł ortograficznych np.:

- błędy w pisowni wyrażen przyimkowych;
- błędy w pisowni zakończeń: *-ski, -cki, -dzki, -stwo, -wstwo*;
- błędy w pisowni przedrostków: *z-, s-, ś-*;
- błędy w pisowni *-by* z pozostałymi częściami mowy;
- błędy w dzieleniu wyrazów przy przenoszeniu do nowej linii.

OCENIANIE WYPOWIEDZI USTNYCH

1. Kryteria oceniania dłuższej wypowiedzi ustnej

ocena	poziom		
	merytoryczny	strukturalny	językowy (język i styl)
celujący	<ul style="list-style-type: none"> • jak na ocenę bdb oraz: <ul style="list-style-type: none"> - dążenie do erudycyjności wypowiedzi - wyjście poza treści programowe - cytowanie, przytaczanie, powoływanie się na sądy i opinie autorytetów 	<ul style="list-style-type: none"> • jak na ocenę bdb oraz: <ul style="list-style-type: none"> - oryginalna forma, funkcjonalna wobec tematu (np. z elementami happeningu) 	<ul style="list-style-type: none"> • jak na ocenę bdb
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> • zagadnienie omówione w pełny, pogłębiony sposób • uczeń zna, dobrze rozumie i obszernie przedstawia materiał (fakty, pojęcia, utwory, zagadnienia...) w ścisłym związku z tematem • wykorzystanie kontekstów kulturowych i filozoficznych • samodzielność i dojrzałość sądów • ocenianie i wartościowanie • dokonywanie zestawień, porównań, syntetyzowanie wiadomości, wyciąganie wniosków • poprawnie budowane argumenty odnoszące się do omawianych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • przemyślana, kompozycja wypowiedzi • wyraźnie zaznaczony punkt wyjścia i rozwijanie myśli w logiczny, konsekwentny sposób • zamknięcie wypowiedzi wnioskami • próby nadania wypowiedzi oryginalnej formy funkcjonalnej wobec tematu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń przestrzega zasad poprawności języka mówionego w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, składni, frazeologii
	<ul style="list-style-type: none"> • temat omówiony w sposób wyczerpujący • materiał dobrany trafnie • przedstawienie tekstów w sposób problemowy 	<ul style="list-style-type: none"> • widoczne dążenie do porządkowania i scalania informacji • wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź w miarę płynna, komunikatywna • styl poprawny zgodny z sytuacją

dobry	<ul style="list-style-type: none"> • sądy formułowane z odwołaniem do tekstów • widoczna umiejętność interpretowania tekstów literackich i innych tekstów kultury • w wypowiedzi pojawiają się poprawnie budowane argumenty odnoszące się do omawianych tekstów kultury 	<p>zorganizowana z zaznaczonym</p> <p>wstępem (punktem wyjścia, tezą ...) i uporządkowanym rozwinięciem</p>	<p>komunikacyjną</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczeń na ogół <p>przestrzega zasad poprawności języka mówionego w zakresie wymowy, fleksji, leksyki, składni, frazeologii</p> <ul style="list-style-type: none"> • dość zróżnicowane słownictwo, stosowanie terminologii związanej z zagadnieniem • stosowania środków językowych podkreślających własne sądy i opinie • sygnalizowanie przytaczania cudzych zdań, sądów, opinii
dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń w większości zna, rozumie i przedstawia informacje związane z tematem • prawidłowo w kontekstach umieszcza utwory i postacie • wyjaśnia pojęcia i terminy w sposób odtwórczy, lecz własnymi słowami • podejmuje próbę interpretowania omawianych tekstów • stara się uzasadnić własne sądy i opinie • stwierdzenia odnosi do konkretnych utworów • popełnia drobne błędy rzeczowe, odchodzi od tematu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź krótka, ale zawierająca kluczowe dla zagadnienie informacje, na ogół uporządkowana • logiczna kolejność przedstawiania wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> • styl na ogół poprawny, zgodny z sytuacją komunikacyjną • niezbyt bogate, ale wystarczające słownictwo • dopuszczalne błędy językowe: składniowe i frazeologiczne
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń przedstawia podstawowe informacje dotyczące zagadnienia • przedstawia temat przynajmniej w 50 % • wyjaśnia pojęcia w sposób odtwórczy i niepełny • popełnia błędy rzeczowe, odchodzi od tematu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź krótka, fragmentaryczna • zagadnienia przedstawione często w przypadkowej kolejności, jednak w sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń stara się mówić polszczyzną oficjalną • stara się zachować styl adekwatny do sytuacji komunikacyjnej • słownictwo ubogie • dopuszczalne błędy

		zrozumiąły	językowe w stopniu niezakłócającym komunikatywności wypowiedzi
--	--	------------	--

2. Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi ustnej jako ćwiczenia egzaminacyjnego.

Wypowiedź egzaminacyjna powinna spełniać dwa warunki:

- być dłuższym monologiem na temat określony w poleceniu;
- stanowić formalną oraz znaczeniową całość.

Wypowiedź, która nie spełnia obu tych warunków, nie może być uznana za wypowiedź egzaminacyjną. W takim wypadku zdający otrzymuje 0 punktów.

Kryteria oceny meritum wypowiedzi monologowej:

- A. Zgodność wypowiedzi z poleceniem
- B. Stopień realizacji polecenia
- C. Jakość realizacji polecenia
- D. Poprawność rzeczowa i terminologiczna

Schemat zasad oceny wypowiedzi spełniającej warunki wypowiedzi egzaminacyjnej

16 - 15 pkt

- A. Wypowiedź w całości zgodna z poleceniem
- B. Realizacja wszystkich elementów polecenia
- C. Realizacja pogłębiona, (co najmniej jeden element powinien być pogłębiony)
- D. Wypowiedź bezbłędna (16 pkt); wypowiedź z błędami (15 pkt)

14 - 13 pkt

- A. Wypowiedź w całości zgodna z poleceniem
- B. Realizacja wszystkich elementów polecenia
- C. Realizacja powierzchowna
- D. Wypowiedź bezbłędna (14 pkt); wypowiedź z błędami (13 pkt)

12 - 11 pkt

- A. Wypowiedź w całości zgodna z poleceniem
- B. Realizacja niektórych elementów polecenia
- C. Realizacja pogłębiona
- D. Wypowiedź bezbłędna (12 pkt); wypowiedź z błędami (11 pkt)

10 - 9 pkt

- A. Wypowiedź w całości zgodna z poleceniem
- B. Realizacja niektórych elementów polecenia
- C. Realizacja powierzchowna
- D. Wypowiedź bezbłędna (10 pkt); wypowiedź z błędami (9 pkt)

8 - 7 pkt

- A. Wypowiedź częściowo zgodna z poleceniem
- B. Realizacja wszystkich elementów polecenia
- C. Realizacja pogłębiona

D. Wypowiedź bezbłędna (8 pkt); wypowiedź z błędami (7 pkt)

6 - 5 pkt

- A. Wypowiedź częściowo zgodna z poleceniem
- B. Realizacja wszystkich elementów polecenia
- C. Realizacja powierzchowna
- D. Wypowiedź bezbłędna (6 pkt); wypowiedź z błędami (5 pkt)

4 - 3 pkt

- A. Wypowiedź częściowo zgodna z poleceniem
- B. Realizacja niektórych elementów polecenia
- C. Realizacja pogłębiona
- D. Wypowiedź bezbłędna (4 pkt); wypowiedź z błędami (3 pkt)

2 - 1 pkt

- A. Wypowiedź częściowo zgodna z poleceniem
- B. Realizacja niektórych elementów polecenia
- C. Realizacja powierzchowna
- D. Wypowiedź bezbłędna (2 pkt); wypowiedź z błędami (1 pkt)

0 pkt - Wypowiedź nie jest wypowiedzią egzaminacyjną lub jest niezgodna z poleceniem

Schemat zasad oceny organizacji wypowiedzi monologicznej

- A. Na poziomie całościowym: wypowiedź jako całość zorganizowana
 - na poziomie lokalnym: pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenie spójności - 8 pkt
 - na poziomie lokalnym: znaczne zaburzenia spójności - 6 pkt
- B. Na poziomie całościowym: zaburzenia w całościowej organizacji wypowiedzi
 - na poziomie lokalnym: pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności - 4 pkt
 - na poziomie lokalnym: znaczne zaburzenia spójności - 2 pkt
- C. Na poziomie całościowym: wypowiedź niezorganizowana
 - na poziomie lokalnym: wypowiedzenia w większości nieuporządkowane - 0 pkt

Kryteria oceny meritum wypowiedzi dialogowej i przestrzegania zasad uczestniczenia w rozmowie

- A. Adekwatność wypowiedzi
- B. Stopień rozwinięcia wypowiedzi
- C. Przestrzeganie zasad uczestniczenia w rozmowie

Schemat zasad oceny meritum wypowiedzi dialogowej i przestrzegania zasad uczestniczenia w rozmowie .

8 pkt

- A. Wypowiedzi w pełni adekwatne
- B. Wypowiedzi odpowiednio rozwinięte
- C. Zachowane wszystkie zasady uczestniczenia w rozmowie

7 pkt

- A. Wypowiedzi w pełni adekwatne
- B. Wypowiedzi odpowiednio rozwinięte
- C. Naruszona któraś z zasad uczestniczenia w rozmowie

6 pkt

- A. Wypowiedzi w pełni adekwatne
- B. Wypowiedzi niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięte
- C. Zachowane wszystkie zasady uczestniczenia w rozmowie

5 pkt

- A. Wypowiedzi w pełni adekwatne
- B. Wypowiedzi niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięte
- C. Naruszona któraś z zasad uczestniczenia w rozmowie

4 pkt

- A. Wypowiedzi częściowo adekwatne
- B. Wypowiedzi odpowiednio rozwinięte
- C. Zachowane wszystkie zasady uczestniczenia w rozmowie

3 pkt

- A. Wypowiedzi częściowo adekwatne
- B. Wypowiedzi odpowiednio rozwinięte
- C. Naruszona któraś z zasad uczestniczenia w rozmowie

2 pkt

- A. Wypowiedzi częściowo adekwatne
- B. Wypowiedzi niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięte
- C. Zachowane wszystkie zasady uczestniczenia w rozmowie

1 pkt

- A. Wypowiedzi częściowo adekwatne
- B. Wypowiedzi niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięte
- C. Naruszona któraś z zasad uczestniczenia w rozmowie

0pkt

Wypowiedzi nieadekwatne

Kryteria oceny stylu i języka wypowiedzi monologicznej i dialogowej - łącznie

- A. Stosowność stylu
- B. Poprawność gramatyczna i leksykalna
- C. Poprawność wymowy i prozodia

Schemat zasad oceny stylu i języka wypowiedzi monologicznej i dialogowej:

8 pkt

- A styl stosowny
- B. brak rażących błędów i licznych błędów
- C. zadawalająca

7 pkt

- A styl stosowny
- B. brak rażących błędów i licznych błędów
- C. niezadawalająca

6 pkt

- A styl stosowny
- B. błąd rażący lub liczne błędy
- C. zadowalająca

5 pkt

- A styl stosowny
- B. błąd rażący lub liczne błędy
- C. niezadawalająca

4 pkt

- A. styl częściowo stosowny
- B. brak rażących błędów i licznych błędów
- C. zadowalająca

3 pkt

- A. styl częściowo stosowny
- B. brak rażących błędów i licznych błędów
- C. niezadawalająca

2 pkt

- A. styl częściowo stosowny
- B. błąd rażący lub liczne błędy
- C. zadowalająca

1 pkt

- A. styl częściowo stosowny
- B. błąd rażący lub liczne błędy
- C. niezadawalająca

0 pkt

Styl niestosowny

Propozycje oceniania ustnej wypowiedzi egzaminacyjnej

oceny	procent punktów na poziomie podstawowym
celujący	100%
bardzo dobry	86% - 99%
dobry	71% - 85%
dostateczny	51% - 70%
dopuszczający	30% - 50%

Wszelkie kwestie związane z ocenianiem na lekcjach języka polskiego nieuregulowane niniejszym dokumentem ani żadnymi innymi dokumentami obowiązującymi w szkole rozstrzygają w swoim zespole nauczyciele języka polskiego.

Nauczyciele języka polskiego: